

A politikai-gazdasági rendszerváltást megelőző évtizedek egészségügyének meghatározó személyisége volt. Sorsa hasonlít Johan Bélához, aki a II. világháború előtti egészségügyben fejtette ki hatását, és az akkori rendszerváltást túlélve, még évtizedekig segítette tanácsaival utódait, de már nem szerepelt a nyilvánosság előtt. Se Johan Béla, se Medve László szaktudását, tisztességét utódai közül azok se vonták kétségbe, akik a politikai paletta ellentétes oldaláról érkeztek.

Ki volt ez a szerény, kissé visszahúzódozó, életét agglégényként, csak az egészségügyért élő ember, aki minisztériumi előadótól miniszterig minden lépcsőfokát megjárta az egészségügyi igazgatásnak?

Vidéki parasztgazda fiaként került a háború után az orvosi egyetemre. A diploma megszerzése után tüdőgyógyászatot kezdett tanulni Lengyeltóti (Somogy megye) Isten háta mögötti kórházában. Ne feledjük, ekkor még tombolt a „Morbus Hungaricus-nak” is nevezett tüdővész, a tbc, és még csak ötévnyi távolságban vagyunk az első hatásos antibiotikum, a Streptomycin felfedezése után, egy olyan országban, amely köré – Churchill szavait idézve – „vasfüggöny ereszkedett”.

Csak a legjobbak, a legelkötelezettebb fiatalok választották ezt a reménytelenül nehéz szakmát. A tbc-gyógyítás igazi nehézségét a nyomor, a szegénység, a rosszul tápláltság, a rettenetes lakásvizonyok a folyóvíz és a személyi higiénia hiányai és a gyógyszerhiány együtt jellemezték.

Ilyen alapokon került az Egészségügyi Minisztériumba (ahonnan „ki se mozdult” haláláig), és lett részese a tbc megfékezésének, a csecsemőhalandóság csökkentésének, a magyar egészségügy háború utáni szörnyű állapotából történő lassú felépítésének.

1974–84 között miniszterhelyettes, majd 1987 év végéig miniszter volt. Ez alatt a másfél évtized alatt sok jó is történt a magyar egészségüggyel, kialakult a mai struktúra, a kimondottan jó és hatékony közegészségügy, a jól hozzáférhető alapellátás, a világ egyik

leghatékonyabb mentőszolgálata és véradó rendszere, továbbá számos modern kórház, rendelőintézet épült. A kormányok, a politika előítéleteivel (nem termelő ágazat), a rossz bérezés, az igazságtalan érdekeltségi rendszerek és a paraszolvencia bajaival ő sem bírt, de paraszti őseinek minden szívósságával, ravaszságával harcolt az egészségügy érdekeiért. Tudatosan óvta a szakmai értékeket, védte a gyakran reakciónak titulált professzorokat és főorvosokat, és nem engedte, hogy az akkori bornírt ideológiák súlyosabb károkat okozzanak a gyógyítás szakmai ügyének. Segített, támogatta a szakmai kapcsolatok fenntartását, ápolását a nyugati fejlett országokkal. Számos mai idősebb, vezető orvos mesélhetne erről. Amikor vele dolgozhattam, én is érezhettem ezt a kitüntető figyelmet, és tanúsíthatom mohó érdeklődését, amikor beszámoltam hosszabb osztrák, német tanulmányutaim tapasztalatairól. Az egykori kelet-európai országokat látogatva értékelhettük csak igazán, milyen magas színvonalon működött az orvoslás Magyarországon.

Félelmetes memóriája volt, fizikailag ismerte az összes kórházat, a legtöbb rendelőintézetet és az egyéb szolgálatokat, gyakorlatilag minden

számottevő orvost ismert, vagy tudott róluk. A jogszabályokat sokáig érlelte, számtalanszor átdolgozta, és állandóan kereste azok hibáit, mellékhatásait. E tulajdonságát a kései utódok alaposan megszívlelhetnék.

Utolsó két évtizedét az Egészségügyi Tudományos Tanács szakértőjeként töltötte, bölcsességével, hatalmas tudásával szerényen szolgálta a magyar egészségügyet. Ajtaja nyitva állt mindenki előtt, aki tanácsért, segítségért, vagy csak néhány jó szóért fordult hozzá. Enyhítse a hiánya miatt érzett fájdalmat az az öröm, hogy egy kiváló, áldozatkész ember élt közöttünk, akinek példája, tapasztalata tovább él a szakmai utódokban. Nyugodjék békében!

Dr. Szepesi András

DR. MEDVE LÁSZLÓ
(1928–2008)